Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Bezuidenhoutseweg 67
2594 AC Den Haag

Ministerie van Defensie
Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie
BS2023039158

Bij beantwoording, datum, onze referentie en onderwerp vermelde

Datum	18 december 2023
Betreft	Update continuïteit van de radardekking en de procedure rondom de plaatsing van het militaire radarstation in Herwijnen

Geachte voorzitter,

Conform de toezegging in mijn brief van 7 september jl. (Kamerstuk vergaderjaar 2022-2023, 31 936, nr. 1095) informeer ik u in deze brief over de continuïteit van de radardekking voor luchtruimbewaking en -verdediging. Daarnaast informeer ik u over de uitvoering van de motie 31.936, AN van het lid Janssen c.s. die op 12 december jl. is aangenomen in de Eerste Kamer en over de terinzagelegging van het ontwerp-rijksinpassingsplan van het militaire radarstation in Herwijnen.

Continuïteit radardekking
Zoals bekend maakt Defensie voor de bewaking en beveiliging van het Nederlandse luchtruim gebruik van radarstations. Defensie doet dat zowel voor de nationale veiligheid als voor de integriteit van het NAVO-luchtruim. Het doel van de interim maatregelen waarover ik u op 7 september jl. heb geïnformeerd is tweeledig. Enerzijds zorgt Defensie hiermee voor de continuïteit van radardekking in het noorden van Nederland gedurende de aanpassingen aan het SMART-L radarstation in Wier. En anderzijds in het zuiden, om de taken van de sterk verouderde Medium Power Radar (MPR) te kunnen overnemen totdat de SMART-L radar in Herwijnen is gerealiseerd. Met deze interim maatregelen voorkomt Defensie, ondanks een beperking in radardekking, een periode van nagenoeg geen radardekking in het noorden en later in het zuiden van Nederland.

Continuïteit Noord-Nederland
Op 23 oktober jl. is de verbouwing van de SMART-L in Wier gestart. Sinds die dag vindt de radardekking voor Noord-Nederland plaats vanaf vliegbasis Leeuwarden met de NAVO *Deployable Air Defence Radar* (DADR). De vergunning voor de DADR is aangevraagd, maar nog niet verleend door Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Defensie is hierover in goed contact met ILT. Volgens de planning is de verbouwing van de SMART-L in Wier in maart 2024 gereed. Defensie gaat ervan uit dat de activiteiten van de SMART-L binnen de wettelijke geluidsnorm komen na de aanpassingen. Als uit metingen blijkt dat dit na deze aanpassingen niet het geval is, zullen aanvullende maatregelen moeten worden genomen.

Continuïteit Zuid-Nederland
Zoals in mijn brief van 7 september jl. is toegelicht, gaat Defensie er momenteel van uit dat de MPR blijft werken tot en met het eerste kwartaal van 2024. Aangezien de SMART-L in Herwijnen op zijn vroegst eind 2026 inzetbaar is, heeft Defensie voor de radardekking de Groundmaster 400a (hierna: GM400a) aangeschaft. De aanschaf van de GM400a is 30 oktober jl. geformaliseerd en deze radar zal vanaf het derde kwartaal 2024 operationeel inzetbaar zijn.

Voor het garanderen van radardekking in het zuidelijke deel van het luchtruim in het tweede kwartaal van 2024 heeft Defensie de NAVO verzocht om de DADR tot eind juli 2024 in Nederland te behouden en na inzet op Leeuwarden te verplaatsen naar het militair terrein in Nieuw-Milligen. De NAVO heeft ingestemd met dit verzoek.

De plaatsing van de interim radars op het terrein in Nieuw-Milligen kent een aantal praktische uitdagingen. Zo duurt het vergunningsproces langer dan voorzien en moet een aantal extra infrastructurele voorzieningen worden gerealiseerd, gericht op de stroomvoorziening van de interim radars. Defensie zal alles op alles blijven zetten om de interim maatregelen te realiseren en zal de omwonenden van Nieuw-Milligen tijdig informeren over de aankomende veranderingen op de inzetlocatie.

Motie Janssen c.s. Eerste Kamer
Op 5 december jl. vond in de Eerste Kamer een interpellatiedebat plaats over het militaire radarstation in Herwijnen. Tijdens het interpellatiedebat heb ik toegelicht hoe Defensie recht doet aan het belang van de nationale veiligheid met de plaatsing van de luchtverdedigingsradar in Herwijnen, en aan het belang van een zorgvuldige procedure met inzage en inspraakmogelijkheden voor bewoners en andere belanghebbenden. Op 8 december jl. heb ik een brief aan de Eerste Kamer (die voor de volledigheid als bijlage is toegevoegd) gestuurd, waarin ik onder andere uiteen heb gezet hoe ik de inmiddels aangenomen motie 31.936, AN van het lid Janssen c.s. uit dit debat uitvoer. Defensie zal daarom de publicatie, en daarmee de termijn tot inspraak, op de ontwerp-omgevingsvergunning pas starten als de geluidsmetingen in Wier bekend zijn. Daarnaast is ervoor gekozen om de terinzagelegging van de ontwerp-omgevingsvergunning en de terinzagelegging van het ontwerp-rijksinpassingsplan te scheiden en de laatste voor 1 januari 2024 te starten, om daarmee een vertraging van (minstens) een jaar te voorkomen.

Terinzagelegging ontwerp-rijksinpassingsplan radar Herwijnen
De terinzagelegging van het ontwerp-rijksinpassingsplan start op 19 december 2023. Hierover vindt publicatie plaats in de Staatscourant op 18 december, in huis-aan-huis bladen en op de website Defensie.nl. Iedereen kan vanaf 19 december gedurende zes weken een zienswijze indienen. De periode voor het indienen van een zienswijze loopt van 19 december 2023 tot en met 29 januari 2024. Vanwege de vakantieperiode is bezien of deze termijn kon worden verlengd. Helaas ontbreekt daarvoor een wettelijk voorschrift en is Defensie gehouden aan de inzageperiode van 6 weken zoals deze wettelijk is bepaald. Uiteraard zullen de zienswijzen worden beantwoord en betrokken bij de voorbereiding van het definitieve rijksinpassingsplan en de definitieve omgevingsvergunning.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

mr. drs. C.A. van der Maat